

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1817

Warszawa, 12 września 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o szczególnym wsparciu dla producentów zbóż i nasion oleistych w 2025 roku.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Roberta Telusa.

(-) Waldemar Andzel; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Marek Ast; (-) Anna Baluch; (-) Ryszard Bartosik; (-) Barbara Bartuś; (-) Jacek Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Bożena Borys-Szopa; (-) Lidia Burzyńska; (-) Artur Chojecki; (-) Kazimierz Bogusław Choma; (-) Anna Ewa Cicholska; (-) Michał Cieślak; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Witold Wojciech Czarnecki; (-) Przemysław Czarnek; (-) Arkadiusz Czartoryski; (-) Anita Czerwińska; (-) Władysław Dajczak; (-) Zbigniew Dolata; (-) Przemysław Drabek; (-) Elżbieta Duda; (-) Radosław Fogiel; (-) Anna Gembicka; (-) Szymon Giżyński; (-) Mariusz Gosek; (-) Zbigniew Hoffmann; (-) Paweł Hreniak; (-) Piotr Kaleta; (-) Mariusz Kałużny; (-) Fryderyk Sylwester Kapinos; (-) Maria Koc; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Janusz Kowalski; (-) Michał Kowalski; (-) Anna Krupka; (-) Andrzej Kryj; (-) Mariusz Krystian; (-) Wioletta Maria Kulpa; (-) Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Grzegorz Lorek; (-) Marzena Anna Machałek; (-) Antoni Macierewicz; (-) Jerzy Materna; (-) Anna Milczanowska; (-) Jan Mosiński; (-) Jacek Osuch; (-) Anna Paluch; (-) Teresa Pamuła; (-) Monika Pawłowska; (-) Piotr Polak; (-) Marcin Porzucek; (-) Rafał Romanowski; (-) Urszula Rusecka; (-) Paweł Sałek; (-) Jacek Sasin; (-) Anna Schmidt; (-) Olga Ewa Semeniuk-Patkowska; (-) Sławomir Skwarek; (-) Katarzyna Sójka; (-) Artur Szałabawka; (-) Paweł Szrot; (-) Stanisław Szwed; (-) Jacek Świat; (-) Robert Telus; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Sylwester Tułajew; (-) Jan Warzecha; (-) Rafał Weber; (-) Teresa Wilk; (-) Elżbieta Witek; (-) Agnieszka Wojciechowska van Heukelom; (-) Jarosław Zieliński; (-) Tomasz Zieliński; (-) Wojciech Michał Zubowski; (-) Ireneusz Zyska.

U S T A W A

z dnia ...

o szczególnym wsparciu dla producentów zbóż i nasion oleistych w 2025 roku

Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb udzielania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pomocy finansowej producentom rolnym w związku z sytuacją kryzysową na rynku zbóż i nasion oleistych w 2025 roku.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) „Agencji” – rozumie się przez to Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 2) „rolniku” – rozumie się przez niego osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną, której został nadany numer identyfikacyjny o którym mowa w art. 12 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2025 r. poz. 865);
- 3) „zbożach” – rozumie się przez to pszenicę, kukurydzę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto, mieszanki zbożowe oraz nasiona rzepaku i rzepiku.

Art. 3. 1. Pomoc przysługuje rolnikowi, który:

- 1) w 2024 roku złożył wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, i zadeklarował w tym wniosku powierzchnię upraw zbóż;
 - 2) w okresie od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. sprzedał zboża podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu, skupu lub przetwórstwa zbóż;
 - 3) poniósł stratę gospodarczą;
 - 4) prowadzi gospodarstwo rolne o powierzchni nieprzekraczającej 300 ha użytków rolnych.
2. Warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uznaje się za spełnione również, jeżeli spełnił je małżonek rolnika, który prowadzi lub prowadził działalność rolniczą wspólnie z tym rolnikiem.
3. Pomoc przyznawana jest tylko jeden raz.

Art. 4. 1. Wnioski o przyznanie pomocy składa się wyłącznie w formie elektronicznej w systemie teleinformatycznym Agencji.

2. Wnioski składa się w terminie od dnia 1 października 2025 r. do dnia 10 stycznia 2026 r.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 zawiera:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę rolnika;
- 2) numer identyfikacyjny, o którym mowa w art. 12 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 3) oświadczenie rolnika, że on lub jego małżonek dokonał sprzedaży zboża podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu, skupu lub przetwórstwa zbóż w okresie od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, rolnik dołącza faktury VAT potwierdzające sprzedaż przez rolnika zbóż podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu, skupu lub przetwórstwa zbóż w okresie wskazanym w art. 3 ust. 1 pkt 2.

5. Warunek, o którym mowa w ust. 4, uznaje się za spełniony również, jeżeli dołączone do wniosku, o którym mowa w ust. 1, faktury VAT potwierdzają sprzedaż zbóż przez małżonka rolnika, o ile małżonek tego rolnika nie ubiega się jednocześnie o tę pomoc.

6. Rolnik może dokonywać zmian we wniosku, o którym mowa w ust. 1, polegających jedynie na złożeniu dokumentów, o których mowa w ust. 4 lub 5, przy czym zmian tych rolnik może dokonać w terminie, o którym mowa w ust. 2.

Art. 5. 1. Pomoc przyznaje się w formie dopłaty do powierzchni uprawy, obliczanej jako iloczyn powierzchni upraw i stawki pomocy.

2. Stawki pomocy wynoszą:

- 1) 2200 zł/ha – dla pszenicy;
- 2) 1750 zł/ha – dla kukurydzy, rzepaku i rzepiku;
- 3) 1035 zł/ha – dla jęczmienia i pszenżyta;
- 4) 875 zł/ha – dla żyta, owsa i mieszanek zbożowych.

Art. 6. 1. W przypadku gdy łączna kwota pomocy wynikająca z wniosków przekroczy środki przeznaczone na ten cel, stosuje się współczynnik korygujący.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa ogłosi w Biuletynie Informacji Publicznej spólczynnik korygujący w terminie 14 dni od zakończenia przyjmowania wniosków.

Art. 7. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję o przyznaniu pomocy w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art 4.

2. Wypłata środków następuje na rachunek bankowy rolnika, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

Art. 8. 1. W przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła po złożeniu przez tego rolnika wniosku, o którym mowa w art 4 ust. 1, ale przed dniem wydania decyzji, o której mowa w art. 7 ust. 1, małżonek rolnika, który prowadził działalność rolniczą wspólnie z tym rolnikiem, może wstąpić do toczącego się postępowania na wniosek złożony do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego rolnik złożył wniosek, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w terminie do 30 dnia od dnia śmierci rolnika.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, nie podlega przywróceniu.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, małżonek rolnika dołącza odpis skrócony aktu zgonu rolnika.

Art. 9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób składania wniosków, tryb postępowania w sprawach pomocy oraz wzory dokumentów, mając na względzie konieczność sprawnej i jednolitej realizacji zadań przez Agencję.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o szczególnym wsparciu dla producentów zbóż i nasion oleistych w 2025 roku ma na celu wprowadzenie pomocy finansowej dla rolników, którzy w związku z kryzysem rynkowym doświadczyli strat ekonomicznych wynikających z drastycznego spadku cen zbóż i nasion oleistych w drugiej połowie 2025 roku.

Kryzys na rynku zbóż i nasion oleistych wynika z szeregu czynników, jak choćby wysokie koszty środków produkcji, w tym paliw, nawozów i maszyn, które nie zostały zrekompensowane przez ceny skupu, niesprzyjające warunki pogodowe, czy zakłócenia w eksporcie spowodowane niestabilnością geopolityczną.

Celem projektowanej ustawy jest ograniczenie negatywnych skutków finansowych tego kryzysu dla rolników poprzez wsparcie ich płynności finansowej. Proponowane rozwiązanie stanowi element pewnego rodzaju interwencji publicznej w sytuacji nadzwyczajnej.

Proponuje się aby udzielanie pomocy producentom rolnym, którzy ponieśli straty w wyniku braku stabilizacji na rynku zbóż i nasion oleistych odpowiadała Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

O pomoc będzie mógł ubiegać się rolnik który:

- 1) w 2024 roku złożył wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, i zadeklarował w tym wniosku powierzchnię upraw zbóż;
- 2) w okresie od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. sprzedał zboża podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu, skupu lub przetwórstwa zbóż;
- 3) poniósł stratę gospodarczą,
- 4) prowadzi gospodarstwo rolne o powierzchni nieprzekraczającej 300 ha użytków rolnych.

W związku z tym, że małżonkowie mogą prowadzić działalność rolniczą wspólnie, należy umożliwić, aby rolnik mógł otrzymać pomoc w przypadku jeśli warunek dokonania sprzedaży zbóż czy złożenia wniosku o przyznanie płatności spełnił małżonek rolnika składającego wniosek o pomoc.

Pomoc zgodnie z projektowanymi przepisami będzie przyznawana na wniosek rolnika złożony za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji i przyznaje się ją tylko raz. Wniosek o przyznanie pomocy będzie zawierał niezbędne dane identyfikacyjne producenta rolnego, tj.:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę rolnika;
- 2) numer identyfikacyjny, o którym mowa w art. 12 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 3) oświadczenie rolnika, że on lub jego małżonek dokonał sprzedaży zbóż podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu, skupu lub przetwórstwa zbóż w okresie od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.

W celu potwierdzenia informacji zawartej w ww. oświadczeniu do wniosku dołącza się faktury VAT potwierdzające taką sprzedaż wystawione na rolnika lub jego małżonka, o ile małżonek nie ubiega się jednocześnie o tę pomoc.

Termin składania wniosków (od dnia 1 października 2025 r. do dnia 10 stycznia 2026 r.) został wyznaczony w oparciu o możliwości przygotowania się Agencji do udzielania wsparcia.

Pomoc będzie przyznawana w formie dopłaty do powierzchni uprawy, obliczanej jako iloczyn powierzchni upraw i stawki pomocy. Proponuje się, aby stawka ta wynosiła:

- 1) 2200 zł/ha – dla pszenicy;
- 2) 1750 zł/ha – dla kukurydzy, rzepaku i rzepiku;
- 3) 1035 zł/ha – dla jęczmienia i pszenżyta;
- 4) 875 zł/ha – dla żyta, owsa i mieszanek zbożowych.

Kierownik biura powiatowego Agencji będzie wydawał decyzję o przyznaniu pomocy w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku.

Wprowadzenie projektowanych przepisów będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców prowadzących działalność rolniczą. Możliwość uzyskania pomocy powinno wpłynąć na poprawę płynności finansowej podmiotów prowadzących działalność rolniczą, a tym samym docelowo na wzrost konkurencyjności polskich gospodarstw rolnych na rynku europejskim.

Proponowana pomoc ma na celu wsparcie ekonomiczne gospodarstw rolnych, które z uwagi na niekorzystną koniunkturę mogłyby utracić płynność finansową. Ustawa przyczynia się do zachowania miejsc pracy na obszarach wiejskich i utrzymania produkcji rolniczej w skali kraju.

Działania przewidziane ustawą przyczynią się do stabilizacji sektora zbóż i roślin oleistych oraz ograniczenia negatywnych skutków rynkowych, co wpłynie na bezpieczeństwo żywnościowe oraz zdolność sektora do dalszego rozwoju.

Pomoc będzie finansowana z budżetu państwa. Szacuje się, że maksymalny koszt pomocy nie przekroczy 3 mld zł. Projekt nie będzie generował kosztów po stronie budżetu jednostek samorządu terytorialnego. Wprowadzenie mechanizmu współczynnika korygującego pozwoli dostosować poziom wypłat do dostępnych środków.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

W związku z wejściem w życie ustawy Rada Ministrów będzie zobowiązana do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego sposobu składania wniosków, trybu postępowania w sprawach pomocy oraz wzorów dokumentów (wzór wniosku o przyznanie pomocy finansowej, wzór oświadczenia o spełnieniu warunków określonych w ustawie, wzór wniosku o kontynuację postępowania przez małżonka w przypadku śmierci rolnika), mając na względzie konieczność sprawnej i jednolitej realizacji zadań przez Agencję. Celem rozporządzenia będzie w szczególności zapewnienie przejrzystego i ujednoliconego trybu składania wniosków i prowadzenia postępowania, usprawnienie działań administracyjnych prowadzonych przez ARiMR, zwiększenie skuteczności i transparentności procesu udzielania pomocy.

Proponuje się aby ustawa weszła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, co umożliwi jej szybkie wdrożenie i rozpoczęcie naboru wniosków od 1 października 2025 r.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o szczególnym wsparciu dla producentów zbóż i nasion oleistych w 2025 roku

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Robert Telus

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Projektowana ustawa o szczególnym wsparciu dla producentów zbóż i nasion oleistych w 2025 roku ma na celu wprowadzenie pomocy finansowej dla rolników, którzy w związku z kryzysem rynkowym doświadczyli strat ekonomicznych wynikających z drastycznego spadku cen zbóż i nasion oleistych w drugiej połowie 2025 roku.

Kryzys na rynku zbóż i nasion oleistych wynika z szeregu czynników, jak choćby wysokie koszty środków produkcji, w tym paliw, nawozów i maszyn, które nie zostały zrekompensowane przez ceny skupu, niesprzyjające warunki pogodowe, czy zakłócenia w eksporcie spowodowane niestabilnością geopolityczną.

Celem projektowanej ustawy jest ograniczenie negatywnych skutków finansowych tego kryzysu dla rolników poprzez wsparcie ich płynności finansowej. Proponowane rozwiązanie stanowi element pewnego rodzaju interwencji publicznej w sytuacji nadzwyczajnej.

W projekcie proponuje się aby udzielanie pomocy producentom rolnym, którzy ponieśli straty w wyniku braku stabilizacji na rynku zbóż i nasion oleistych odpowiadała Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

O pomoc będzie mógł ubiegać się rolnik który:

1) w 2024 roku złożył wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, i zadeklarował w tym wniosku powierzchnię upraw zbóż;

2) w okresie od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. sprzedał zboża podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu, skupu lub przetwórstwa zbóż;

3) poniósł stratę gospodarczą,

4) prowadzi gospodarstwo rolne o powierzchni nieprzekraczającej 300 ha użytków rolnych.

Pomoc zgodnie z projektowanymi przepisami będzie przyznawana na wniosek rolnika złożony za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji i przyznaje się ją tylko raz. Wniosek o przyznanie pomocy będzie zawierał niezbędne dane identyfikacyjne producenta rolnego, tj.:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę rolnika;
- 2) numer identyfikacyjny, o którym mowa w art. 12 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 3) oświadczenie rolnika, że on lub jego małżonek dokonał sprzedaży zbóż podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu, skupu lub przetwórstwa zbóż w okresie od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.

W celu potwierdzenia informacji zawartej w ww. oświadczeniu do wniosku dołącza się faktury VAT potwierdzające taką sprzedaż wystawione na rolnika lub jego małżonka, o ile małżonek nie ubiega się jednocześnie o tę pomoc.

Termin składania wniosków (od dnia 1 października 2025 r. do dnia 10 stycznia 2026 r.) został wyznaczony w oparciu o możliwości przygotowania się Agencji do udzielania wsparcia.

Pomoc będzie przyznawana w formie dopłaty do powierzchni uprawy, obliczanej jako iloczyn powierzchni upraw i stawki pomocy. Proponuje się, aby stawka ta wynosiła:

- 1) 2200 zł/ha – dla pszenicy;
- 2) 1750 zł/ha – dla kukurydzy, rzepaku i rzepiku;
- 3) 1035 zł/ha – dla jęczmienia i pszenżyta;
- 4) 875 zł/ha – dla żyta, owsa i mieszanek zbożowych.

Kierownik biura powiatowego Agencji będzie wydawał decyzję o przyznaniu pomocy w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ Tak

Cel, który ma być osiągnięty za pomocą przedmiotowego projektu ustawy można osiągnąć za pomocą rozporządzenia (czego przykładem było uregulowanie przedmiotowego problemu w drodze rozporządzeń wydawanych w podobnych sytuacjach za czasów rządów Prawa i Sprawiedliwości) jednak ze względu na brak odpowiednich działań ze strony rządu wnioskodawcy proponują rozwiązanie niniejszego problemu na gruncie ustawy.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

- a) Projekt jest spójny z dotychczasowymi regulacjami.
- b) Projekt jest zgodny z Konstytucją RP.
- c) Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.
- d) Proponuje się aby ustawa weszła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, co umożliwi jej szybkie wdrożenie i rozpoczęcie naboru wniosków od 1 października 2025 r.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Proponowana pomoc ma na celu wsparcie ekonomiczne gospodarstw rolnych, które z uwagi na niekorzystną koniunkturę mogłyby utracić płynność finansową. Ustawa przyczynia się do zachowania miejsc pracy na obszarach wiejskich i utrzymania produkcji rolniczej w skali kraju. Ponadto ustawa zapewni stabilność cen żywności poprzez wspieranie krajowej produkcji rolnej. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa żywnościowego kraju.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Wprowadzenie projektowanych przepisów będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców prowadzących działalność rolniczą. Możliwość uzyskania pomocy powinno wpłynąć na poprawę płynności finansowej podmiotów prowadzących działalność rolniczą, a tym samym docelowo na wzrost konkurencyjności polskich gospodarstw rolnych na rynku europejskim. Projekt ustawy nie zawiera przepisów określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Projektowana zmiana jest zgodna z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.

Działania przewidziane ustawą przyczynią się do stabilizacji sektora zbóż i roślin oleistych oraz ograniczenia negatywnych skutków rynkowych, co wpłynie na bezpieczeństwo żywnościowe oraz zdolność sektora do dalszego rozwoju.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Pomoc będzie finansowana ze budżetu państwa. Szacuje się, że maksymalny koszt pomocy nie przekroczy 3 mld zł. Projekt nie będzie generował kosztów po stronie budżetu jednostek samorządu terytorialnego. Wprowadzenie mechanizmu współczynnika korygującego pozwoli dostosować poziom wypłat do dostępnych środków.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Pomoc będzie finansowana ze budżetu państwa. Szacuje się, że maksymalny koszt pomocy nie przekroczy 3 mld zł. Projekt nie będzie generował kosztów po stronie budżetu jednostek samorządu terytorialnego. Wprowadzenie mechanizmu współczynnika korygującego pozwoli dostosować poziom wypłat do dostępnych środków.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ Nie

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

Warszawa, 24 września 2025 r.

BEOS-WPEiM-1829/25

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SP5-III.020.270.8.2025

Data wpływu 24.09.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o szczególnym wsparciu dla producentów zbóż i nasion oleistych w 2025 roku (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Robert Telus)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje udzielenie jednorazowej pomocy rolnikom, którzy:

1) w 2024 r. złożyli wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego i zadeklarowali w tym wniosku powierzchnię upraw zbóż;

2) w okresie od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. sprzedali zboża podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu, skupu lub przetwórstwa zbóż;

3) ponieśli stratę gospodarczą;

4) prowadzą gospodarstwo rolne o powierzchni nieprzekraczającej 300 ha użytków rolnych.

Rolnikiem, w rozumieniu projektu ustawy, jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna, której został nadany numer identyfikacyjny, o którym mowa w art. 12 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności¹.

Zbożami, w rozumieniu projektu ustawy, są pszenica, kukurydza, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto, mieszanki zbożowe oraz nasiona rzepaku i rzepiku.

Pomoc miałyby być udzielana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej: ARMiR). Pomoc będzie przyznawana w formie dopłaty do powierzchni uprawy, obliczanej jako iloczyn powierzchni upraw i stawki pomocy. Projekt określa stawki pomocy dla poszczególnych zbóż. W przypadku gdy łączna kwota pomocy wynikająca z wniosków przekroczy

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 865.

środki przeznaczone na ten cel, ma zostać zastosowany współczynnik korygujący, który ma ogłosić minister właściwy do spraw rolnictwa w Biuletynie Informacji Publicznej.

Projekt określa tryb składania wniosków oraz tryb przyznawania pomocy.

Projektowana ustawa ma wejść w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Analiza przedmiotu proponowanej ustawy wymaga uwzględnienia art. 107 oraz art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE), ustalających zasady przyznawania pomocy przedsiębiorstwom przez państwa członkowskie².

Zgodnie z art. 107 ust. 1 TfUE, z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w TfUE, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych, w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową.

Zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swoich uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Jeżeli uzna, że plan nie jest zgodny z rynkiem wewnętrznym, wszczyna niezwłocznie procedurę wyjaśniającą. Państwo członkowskie nie może wprowadzić w życie projektowanych środków, dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej w trybie rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej³.

Rozporządzenie 2015/1589 określa w szczególności tryb informowania Komisji o planach przyznania pomocy, postępowanie wyjaśniające Komisji oraz konsekwencje braku poinformowania Komisji. Zgodnie z art. 1 lit. d rozporządzenia 2015/1589 „program pomocowy” oznacza każde działanie, na którego podstawie, bez potrzeby dalszych środków wdrażających, można dokonać wypłat pomocy indywidualnej na rzecz przedsiębiorstw określonych w akcie w sposób ogólny i abstrakcyjny oraz każde działanie, na którego podstawie pomoc, która nie jest związana z konkretnym projektem, może zostać przyznana jednemu lub kilku przedsiębiorstwom na czas nieokreślony lub

² Należy zwrócić uwagę na obowiązujące: rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/739 z dnia 4 kwietnia 2023 r. ustanawiające środek wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych dla sektorów zbóż i nasion oleistych w Bułgarii, Polsce i Rumunii (Dz. Urz. UE L 96 z 5.4.2023, s. 80) oraz rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/1343 z dnia 30 czerwca 2023 r. ustanawiające środek wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych dla sektorów zbóż i nasion oleistych w Bułgarii, na Węgrzech, w Polsce, Rumunii i Słowacji (Dz. Urz. UE L 168 z 3.7.2023, s. 22). Przewidują one wsparcie analogiczne do przewidzianego w projekcie ustawy, jednak przewidziana w nich pomoc musiała nastąpić odpowiednio do: 30 września 2023 r. i 31 grudnia 2023 r.

³ Dz. Urz. UE L 248 z 24.9.2015, s. 9.

w nieokreślonej kwocie.

„Nowa pomoc” w rozumieniu art. 1 lit. c rozporządzenia 2015/1589 oznacza każdą pomoc, czyli programy pomocowe i pomoc indywidualną, która nie jest pomocą istniejącą, włącznie ze zmianami istniejącej pomocy.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 rozporządzenia 2015/1589 z zastrzeżeniem odmiennych przepisów rozporządzeń wydanych zgodnie z art. 109 TfUE lub innych jego przepisów, zainteresowane państwo członkowskie zgłasza Komisji w odpowiednim czasie wszelkie plany przyznania nowej pomocy.

Zgodnie z art. 16 w zw. z art. 1 lit. f rozporządzenia 2015/1589 pomoc niezgodna z prawem, czyli wprowadzona w życie z naruszeniem art. 108 ust. 3 TfUE, podlega zwrotowi wraz z odsetkami.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt przewiduje udzielanie przez ARMiR wsparcia finansowego rolnikom.

Regulację tę należy poddać analizie pod kątem zgodności z art. 107 ust. 1 TfUE ustalającym reguły przyznawania pomocy przedsiębiorcom przez państwa członkowskie. W myśl orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) pomoc udzielona przez państwo członkowskie przedsiębiorcy jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym, jeżeli spełnia cztery przesłanki: 1) pomoc została udzielona przez państwo członkowskie lub przy użyciu jego zasobów; 2) pomoc stanowi dla przedsiębiorstwa korzyść; 3) pomoc ma charakter selektywny; 4) pomoc grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Przesłanki te muszą być spełnione kumulatywnie⁴.

Ad 1) Projekt przewiduje udzielanie przez ARMiR wsparcia finansowego rolnikom. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa⁵ ARMiR jest państwową osobą prawną, utworzoną w celu realizacji zadań państwa⁶. Środki wsparcia dla rolników będą zatem pochodzić od państwa.

Pierwsza z przesłanek uznania pomocy za niezgodną z rynkiem wewnętrznym, w rozumieniu art. 107 TfUE, jest więc spełniona. Przewidziane w projekcie wsparcie będzie udzielane przez państwo członkowskie.

Ad 2) Zgodnie z orzecznictwem TSUE pojęcie przedsiębiorstwa jest rozumiane szeroko i obejmuje wszystkie podmioty uczestniczące w działalności gospodarczej (rozumianej jako oferowanie towarów lub usług na rynku wewnętrznym⁷), niezależnie od ich formy organizacyjnej i prawnej oraz źródeł

⁴ Wyrok TSUE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00, *Altmark*, wyrok Sądu Pierwszej Instancji (dalej: SPI) z 22 lutego 2006 r. w sprawie T-34/02, *EURL Le Levant 001 i in. przeciwko Komisji*.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1199, ze zm.

⁶ Art. 18 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.).

⁷ Wyrok TSUE z 18 czerwca 1998 r. w sprawie C-35/96, *Komisja p. Republice Włoskiej*, pkt 36.

finansowania⁸. Przewidziane w projekcie wsparcie dotyczy przedsiębiorców: rolników. Bez wątpienia ustanawiane mocą projektowanej ustawy wsparcie będzie dla przedsiębiorstw korzystne – zgodnie z uzasadnieniem, ma je uchronić przed utratą płynności finansowej, a jedną z przesłanek udzielenia wsparcia ma być poniesienie straty gospodarczej.

Druga z przesłanek uznania pomocy za niezgodną z rynkiem wewnętrznym, w rozumieniu art. 107 TfUE, jest więc również spełniona.

Ad 3) W myśl orzecznictwa TSUE pomoc udzielana przedsiębiorstwom przez państwo ma charakter selektywny, jeżeli sprzyja „niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów” w porównaniu z innymi, które znajdują się w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej. Nie stanowią natomiast pomocy korzyści stosowane bez rozróżnienia do wszystkich podmiotów⁹. Okoliczność, że liczba przedsiębiorstw, które mogą domagać się przyznania pomocy, jest bardzo znacząca, czy też, że przedsiębiorstwa te należą do różnych sektorów, nie wystarcza by wykluczyć selektywny charakter pomocy.

Z przepisów projektowanej ustawy wynika, że wsparcie dotyczyć będzie wyłącznie rolników zajmujących się uprawą wymienionych w projekcie ustawy roślin. Ustanawiana pomoc ma zatem charakter selektywny.

Ad 4) W odniesieniu do przesłanki groźby zakłócenia lub zakłócenia konkurencji i wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi przyjmuje się w orzecznictwie TSUE, że dla jej zaistnienia nie jest konieczne wykazanie faktycznego wpływu pomocy na wymianę handlową między państwami członkowskimi i rzeczywistego zakłócenia konkurencji. Wystarczające jest wykazanie jedynie potencjalnego wpływu pomocy na tę wymianę handlową i zakłócenie konkurencji¹⁰. Przedsiębiorstwa korzystające z udzielanej pomocy nie muszą uczestniczyć w wewnątrzunijnej wymianie handlowej. Przyznane im korzyści mogą bowiem utrudniać wejście na rynek wewnętrzny danego państwa przedsiębiorcom z innych państw członkowskich lub też wejście na rynek innego państwa. Przyjmuje się, że nawet pomoc o stosunkowo niewielkim zakresie może zostać uznana za wpływającą na wymianę handlową między państwami członkowskimi, jeżeli w sektorze, w którym działają przedsiębiorstwa korzystające z niej, istnieje silna konkurencja.

W świetle przytoczonego orzecznictwa TSUE należy uznać, że istnieje prawdopodobieństwo spełnienia tej przesłanki, gdyż przewidziane wsparcie może zakłócać lub grozić zakłóceniom konkurencji oraz wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE program pomocowy podlega notyfikacji

⁸ Wyrok TSUE z 23 kwietnia 1991 r. w sprawie C-41/90, *Höfner i Elser*, pkt 21.

⁹ Wyrok TSUE z 15 listopada 2011 r. w sprawach połączonych C-106/09 P i C-107/09, *Komisja (C-106/09 P) i Królestwo Hiszpanii (C-107/09 P) p. Government of Gibraltar i Zjednoczonemu Królestwu Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej*, pkt 73-75.

¹⁰ Wyrok SPI z 4 września 2009 r. w sprawie T-211/05, *Republika Włoska p. Komisji*, pkt 152 potwierdzony wyrokiem TSUE z 24 listopada 2011 r. w sprawie C-458/09 P, *Republika Włoska p. Komisji*.

Komisji Europejskiej.

Wykonaniu art. 108 ust. 3 TfUE służy, na gruncie polskiego prawa krajowego, ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej¹¹. Stosownie do art. 12 ust. 1 tej ustawy projekty programów pomocowych (programem pomocowym jest np. projekt ustawy przewidujący udzielanie pomocy publicznej) – w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie – wymagają uzyskania opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa. Opinie te zawierają m.in. stanowisko, czy projekt przewiduje udzielanie pomocy publicznej, stanowisko w sprawie zgodności pomocy publicznej z rynkiem wewnętrznym, propozycje zmian przedstawione w celu zapewnienia zgodności postanowień projektu z rynkiem wewnętrznym, stanowisko w sprawie obowiązku notyfikacji projektu. Zgodnie z art. 16a wskazanej wyżej ustawy w związku z art. 10 ust. 1 pkt 2 regulaminu Sejmu¹² do wystąpienia o taką opinię właściwy jest Marszałek Sejmu.

4. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o szczególnym wsparciu dla producentów zbóż i nasion oleistych w 2025 roku jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projekt może zostać uznany za plan pomocy państwa w rozumieniu art. 108 ust. 3 TfUE. W związku z tym istnieją podstawy do skierowania projektu do ministra właściwego do spraw rolnictwa z wnioskiem o wydanie opinii na podstawie art. 12 w związku z art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Autor:

Bartosz Pawłowski
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

¹¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 468.

¹² M. P. z 2022 r. poz. 990, ze zm.

BEOS-WPEiM-1830/25

Warszawa, 24 września 2025 r.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. ...SPS-III.020.240.3.2025

Data wpływu 24.09.2025

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o szczególnym wsparciu dla producentów zbóż i nasion oleistych w 2025 roku (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Robert Telus) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt ustawy przewiduje udzielenie jednorazowej pomocy rolnikom, którzy:

1) w 2024 r. złożyli wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, i zadeklarowali w tym wniosku powierzchnię upraw zbóż;

2) w okresie od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. sprzedali zboża podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu, skupu lub przetwórstwa zbóż;

3) ponieśli stratę gospodarczą;

4) prowadzą gospodarstwo rolne o powierzchni nieprzekraczającej 300 ha użytków rolnych.

Rolnikiem, w rozumieniu projektu ustawy, jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna, której został nadany numer identyfikacyjny, o którym mowa w art. 12 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności¹.

Zbożami, w rozumieniu projektu ustawy, są pszenica, kukurydza, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto, mieszanki zbożowe oraz nasiona rzepaku i rzepiku.

Pomoc miałyby być udzielana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Pomoc będzie przyznawana w formie dopłaty do powierzchni uprawy, obliczanej jako iloczyn powierzchni upraw i stawki pomocy. Projekt określa stawki pomocy dla poszczególnych zbóż. W przypadku gdy łączna kwota pomocy wynikająca z wniosków przekroczy środki przeznaczone

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 865.

na ten cel, ma zostać zastosowany współczynnik korygujący, który ma ogłosić minister właściwy do spraw rolnictwa w Biuletynie Informacji Publicznej.

Projekt określa tryb składania wniosków oraz tryb przyznawania pomocy.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o szczególnym wsparciu dla producentów zbóż i nasion oleistych w 2025 roku **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Bartosz Pawłowski

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

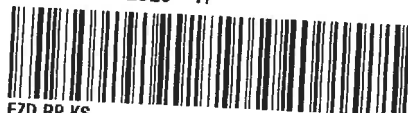
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/

nr W/32541/2025 – 1P

EZD RP KS
(BPW-III)
Data rejestracji: 2025-10-02
Data wpływu: 2025-10-02Prezes
Adam Glapiński

Warszawa, 30 września 2025 r.

DP.IV.024.156.2025.MJ

Pan

Jacek Cichocki

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie,

W nawiązaniu do pisma z dnia 18 września 2025 r. (znak: SPS-III.020.270.6.2025) dotyczącego *poselskiego projektu ustawy o szczególnym wsparciu dla producentów zbóż i nasion oleistych w 2025 roku*, uprzejmie informuję, że Narodowy Bank Polski nie zgłasza uwag do powyższego dokumentu.

Z poważaniem

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.270.10.2025

Data wpływu 03.10.25r.